

آیا نتانیاهو، ترامپ را به سمت پرتگاه هل داد؟

این بازی برگشت داره

در بامداد روز یکشنبه یک تیر و در هفمین روز پس از تحمیل جنگ به ایران از سسوی رژیم صهیونیستی دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده، با اعلام حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران در نطنز، اصفهان و فردو رسماً ورود آمریکا به جنگ را علنی کرد. این اقدام تناقضی آشکار با شعارهای انتخاباتی خود او مبنی بر «نه به جنگ» ایجاد کرد. اظهارات مقامات آمریکایی نظیر تو ماس ماسی، برنی سندرز، حکیم جفریس، ایلهان عمر و کریس مورفی نشان‌دهنده اجماع گسترده بر غیرقانونی، غیرضروری و خطرناک بودن این اقدام است. فقدان تهدید فوری، نفوذ اسرائیل بر سیاست خارجی آمریکا و خطر جنگ گسترده، از نگرانی‌های کلیدی آمریکایی‌ها در این باره هستند.

نقض قانون اساسی آمریکا

توماس ماسی، نماینده جمهوری خواه این اقدام را صراحتاً «خلاف قانون اساسی» توصیف کرد و گفت: «این اقدام خلاف قانون اساسی است.» این اظهارنظر از سوی یک جمهوری خواهان‌شان دهنده اجماع فرا حزبی در محکومیت اقدام غیرقانونی ترامپ است. سناتور دموکرات جین شاین نیز اظهار داشت: «ترامپ کشور را در مورد نیت خود گمراه کرد و برای استفاده از زور، مجوز کنگره را دریافت نکرد.» این نقل قول نشان می‌دهد که رئیس جمهور نه تنها قانون را نقض کرد، بلکه با پنهان کاری، اعتماد عمومی را نیز خدشه‌دار کرد. کریس کوئز، سناتور دموکرات، تأکید کرد: «اختیار اعلام جنگ با کنگره است و ترامپ باید مجوز قانونی دریافت کند.» برنی سندرز، سناتور مستقل در تجمعی در تیرلسا این حمله را «نقض آشکار قانون اساسی» خواند و گفت: «این خبر نه تنها هشداردهنده است، بلکه به شدت خلاف قانون اساسی آمریکاست. همه شما می‌دانید که تنها نهادی که می‌تواند آمریکا را وارد جنگ کند، کنگره است. رئیس جمهور چنین حقی ندارد.» واکنش جمعیت با شعارهای «دیگر جنگ نه!» نشان‌دهنده حمایت گسترده مردمی از این موضع بود. حکیم جفریس، نماینده کنگره با انتقاد شدید اظهار داشت: «دونالد ترامپ کنگره و قانون اساسی را دور زد. اکنون مردم آمریکا مجبور خواهند شد بهای بی مسئولیتی او را بپردازند.» او افزود: «اولاً، دولت ترامپ مسئولیت سنگین توضیح به مردم آمریکا درباره چرایی این اقدام نظامی را بر عهده دارد. ثانیاً، کنگره باید فوراً و به‌طور کامل در یک جلسه محرمانه مطلع شود. ثالثاً، دونالد ترامپ مسئولیت کامل هرگونه پیامد منفی ناشی از این اقدام یک جانبه نظامی را بر عهده دارد.» ایلههان عمر، نماینده مسلمان کنگره، این حمله را نشانه‌ای از «تشدید خطر ناک و بی‌پروای درگیری‌های ناپایدار در خاورمیانه» دانست و گفت: «حملات به ایران که به دستور رئیس جمهور ترامپ و بدون کسب اجازه از کنگره انجام شد، نشانه‌ای از تشدید خطر ناک و بی‌پروای درگیری‌های ناپایدار در خاورمیانه است. حملات نظامی صلح نخواهد آورد؛ بلکه فقط خشونت را افزایش می‌دهد، منطقه را بی ثبات می‌کند و جان نیروها و شهروندان آمریکایی را به خطر می‌اندازد.» الکساندر یاکوویچ کوروت، نماینده ترقی خواه این تصمیم را «فاجعه‌بار» خواند و گفت: «تصمیم فاجعه‌بار رئیس جمهور برای بمباران ایران بدون مجوز، نقضی جدی و آشکار از قانون اساسی و اختیارات جنگی کنگره است. او با اقدامی شتاب‌زده ما را در معرض آغاز جنگی قرار داده که ممکن است نسل‌ها ادامه یابد. این

اقدام به‌طور کامل و بی‌تردید مستند قانونی برای استیضاح محسوب می‌شود.» نورما تورس، نماینده کنگره اظهار داشت: «دونالد ترامپ به‌طور غیرقانونی به یک کشور خارجی حمله کرد و جان آمریکایی‌ها، نیروهای ما، خانواده‌هایمان و جوامعمان را به خطر انداخت. او کنگره و قانون اساسی را دور زد. این رهبری واقعی نیست.» دان بایر، نماینده دموکرات نیز تأکید کرد: «ترامپ هیچ اختیار قانونی برای کشاندن ما به جنگ با ایران بدون اجازه کنگره ندارد، کنگره هم چنین اجازه‌ای به او نداده است.» سناتور دموکرات تیم کپن پیش‌تر با ارائه قطعه‌نامه‌ای تلاش کرده بود تا از ورود نظامی آمریکابه جنگ با ایران بدون مجوز کنگره جلوگیری کند. این قطعه‌نامه تصریح می‌کرد که هرگونه اقدام نظامی علیه ایران باید با تأیید کنگره انجام شود. ایلههان عمر و توماس ماسی نیز خواستار رأی‌گیری فوری درباره این قطعه‌نامه شدند. عمر گفت: «کنگره باید بلافاصله بعد از بازگشت به جلسه، در مورد قطعه‌نامه مربوط به اختیارات جنگی نماینده، توماس مسی و سناتور تیم کپن رأی‌گیری کند.»

تناقض با شعارهای ضدجنگ

ترامپ در کمپین انتخاباتی ۲۰۲۵ با شعار «نه بـــه جنگ» و وعده پایان دادن به درگیری‌های خارجی، رأی‌دهندگان را به خود جذب کرد. با این حال، حمله به ایران تنها پنج ماه پس از این وعده، تناقضی آشکار را نشان داد. سنک اوگور، مدیر شبکه TYT با کنایه گفت: «می‌چکسی ضد جنگ نیست؟ کسی که جنگ را به شروع می‌کند، لغت به ترامپ.» مهدی حسن، مجری مشهور آمریکایی این اقدام را «جنایت جنگی» و «نقض آشکار منشور سازمان ملل و NPT» خواند و با طعنه گفت: «رئیس جمهور ضد جنگ، چه ننگ و رسوایی بزرگی.» حکیم جفریس نیز اظهار داشت: «دونالد ترامپ وعده داده بود که صلح را به خاور میانه خواهد آورد، اما

در این وعده شکست خورده است. خطر جنگ به‌طور چشمگیری افزایش یافته و من برای امنیت نیروهای مان در منطقه که در معرض خطر قرار گرفته‌اند، دعا می‌کنم.» کریس ون هولن، سناتور دموکرات، گفت: «ترامپ گفت که به جنگ‌ها پایان می‌دهد، حالا آمریکا را به یک جنگ کشانده است. اقدامات او نقض آشکار قانون اساسی ماست، نادیده گرفتن این الزام که فقط کنگره صلاحیت اعلان جنگ را دارد.» ند پرایس، سخنگوی سابق وزارت خارجه اظهار داشت: «شکی نیست که فرصت ادعایی ترامپ برای دیپلماسی چیزی جز یک فریب‌بنوده است. اکنون همه ما مسئول پیامدهای آن هستیم.» رشیده طلیب، نماینده مسلمان کنگره اظهار داشت: «کشور ما به جنگ معنادار است.» او در پستی در X خطاب به همکارانش نوشت: «اشتباه دیگری در کشاندن کشورمان به جنگ دیگری مرتکب نشوید. نمایندگان کنگره آمریکامی‌توانند با امضای قانون اختیارات جنگی، جلوی رئیس جمهور و جنگ‌طلبان کنگره را بگیرند.» این اظهارات نشان‌دهنده تلاش برای بسیج افکار عمومی علیه سیاست‌های جنگ طلبانه است. نظرات مردم زیر پست شبکه‌سه‌سی‌ان‌ان نشان‌دهنده خشم و سرخوردگی عمومی است. یکی از کاربران نوشت: «ترامپ در سخنرانی آغاز ریاست جمهوری‌اش در ۲۱ ژانویه گفت: بزرگ‌ترین میراث من، صلح طلبی و اتحاد خواهد بود و حالا در ۲۱ ژوئن حملات تحریک‌شده به ایران رو آغاز کرده.» کاربر دیگری او را «جنگ‌طلبی که از سر بازی فرار کرد» نامید. این واکنش‌ها نشان‌دهنده احساس فریب‌خوردگی مردم و وعده‌های صلح طلبانه است.

فقدان تهدید فوری و توجیه امنیتی

یکی از انتقادات کلیدی فقدان تهدید فوری از سوی ایران برای توجیه این حمله بود.

آیا ایران تصمیم بزرگ را به زودی می‌گیرد

ان پی تی کیلویی چند؟

حمله مستقیم آمریکا به خاک ایران، مردم کشور را بیش از پیش نسبت به نهادهای بین‌المللی بی‌اعتماد کرد. نهادهایی که کلیلدوازه مشترک اساس نامه هم‌مشان «صلح» است؛ اما عملاً در خدمت قدرت‌های بزرگ قرار گرفته‌اند و جنایت‌های آن‌ها را توجیه می‌کنند. جامعه بین‌الملل هیچ‌گاه این نهادهارادر مقابل ظلم ندیده، چراکه آن‌ها شاید در صدور بیانیه و اعلامیه علیه دولت‌های مستبد فعال باشند، اما در عمل بخشی از همان سیستم زور هستند. رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که این روزها حسایی روی اعصاب مردم راه می‌رود، حتی حاضر نشد حمله خطرناک آمریکا به تأسیسات هسته‌ای ایران را محکوم کند و در پیامی سست و خودخواهانه اعلام کرد که آژانس باید همچنان به بازرسی‌هایش در ایران ادامه دهد. تحولات ۲۴ ساعت گذشته پرده واقعیت را بیش از پیش از روی سیاه‌نهادها و پیمان‌های بین‌المللی، از سازمان ملل گرفته تا شورای امنیت و آژانس و معاهداتی همچون منع گسترش سلاح هسته‌ای (NPT)، برداشت.

جنایات و سکوت‌ها

بامدادیکشنبه، دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، در شبکه اجتماعی تروث‌شوشال از حمله جنگنده‌های این کشور به مسامیت هسته‌ای ایران در فردو، نطنز و اصفهان خبر داد. او با افتخار اعلام کرد که «یک محموله کامل بمب‌ها» بر تأسیسات فردو رها شده و مدعی شد این حمله «موفقیت‌آمیز» بوده و حالا «زمان صلح» است. این ادبیات که تجاوز را با صلح پیوند می‌زند، اوج تناقض در گفتمان قدرت‌های بزرگ را نشان می‌دهد. اما آنچه بیش از این حمله خشم ملت ایران را برانگیخت، سکوت بی‌عملی نهادهایی بود که سال‌هاست خود را نگهبان صلح و امنیت جهانی معرفی می‌کنند. سازمان ملل که روزی ویرانه‌های جنگ جهانی دوم و یا شعار جلوگیری از جنگ‌های بزرگ تأسیس شد، بار دیگر نشان داد که فلسفه وجودی‌اش نه صلح، بلکه حفظ منافع قدرت‌های بزرگ است. آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل، در واکنشی در هم‌گام اعلام کرد که این حمله «تهدیدی برای صلح و امنیت بین‌المللی» است، اما این بیانیه، مانند همیشه، فاقد هرگونه ضمانت اجرایی بود. شورای امنیت که به دلیل حق وتو پیش‌قدمت بزرگ عملاً فلج شده، حتی توانست جلسه‌ای اضطراری برای محکومیت این تجاوز برگزار کند. ایران در نامه‌ای به این شورا خواستار نشست فوری شد، اما تجربه نشان داده که چنین درخواست‌هایی در باتلاق وتوی آمریکا و متحدانش غرق می‌شوند.

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، نهادی که باید حافظ ایمنی تأسیسات هسته‌ای و اجرای NPT باشد، بار دیگر نقاب بی‌طرفی را کنار زد. رافائل گروسی نه تنها حمله آمریکا را محکوم نکرد، بلکه با تأکید بر ادامه بازرسی‌ها در ایران، عملاً به نفع مهاجم موضع گرفت. این در حالی است که تأسیسات هسته‌ای ایران، تحت پادمان‌های جامع آژانس و معاهده NPT، سال‌هاست به‌صورت شفاف فعالیت می‌کنند. بیانیه سازمان انرژی اتمی ایران به‌سری اشاره کرد که این حمله «مغایر با قوانین بین‌المللی» و در «سایه بی‌تفاوتی و بلکه همراهی آژانس» انجام شده است.

شوخی با صلح

سازمان ملل از بدو تأسیس، بر پایه تبعیض شکل گرفت. حق وتوی پنج عضو دائم شورای امنیت (آمریکا، روسیه، چین، فرانسه و انگلیس) به آن‌ها اجازه می‌دهد هر تصمیمی را که باافعشان همخوانی ندارد، وتو کنند. این ساختار که بهانه‌جویگری از جنگ‌های بزرگ طراحی شد، عملاً به قدرت‌های بزرگ مصونیت کامل برای تجاوز و قانون شکنی داده است. حمله اخیر آمریکا به ایران نیز دقیقاً در همین چهارچوب قابل تحلیل است. وقتی منافع آمریکا و متحدانش مانند رژیم صهیونیستی ایجاب کند، هیچ قطعه‌نامه‌ای در شورای امنیت تصویب نمی‌شود. بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، در پیامی وقیحانه از ترامپ به‌خاطر این حمله تشکر کرد و آن را «تغییر دهنده تاریخ» خواند. این هماهنگی آشکار میان آمریکا و اسرائیل که پیش‌تر در جلسه شورای حکام توسط نماینده ایران افشا شده بود، نشان می‌دهد که نهادهای بین‌المللی به ابزاری برای پیشبرد سیاست‌های این دو رژیم تبدیل شده‌اند.

آژانسی که فقط برای محدودسازی ایران ساخته شد

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که وظیفه‌اش نظارت بر فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای است، در سال‌های اخیر به‌جای بی‌طرفی، به بازوی فشار غرب علیه ایران تبدیل شده است. رافائل گروسی که بارها با اظهارات غیرفنی و سیاسی خشم ملت ایران را برانگیخته، در واکنش به حمله آمریکا به تنها تجاوز را محکوم نکرد، بلکه با تأکید بر ادامه بازرسی‌ها، عملاً گستاخی‌هایش را ادامه داد. این در حالی است که ایران، به‌عنوان عضو متعهد NPT، سال‌هاست تحت نظارت گسترده آژانس فعالیت می‌کنسد. رضا نجفی، نماینده ایران در آژانس، در جلسه اخیر شورای حکام به‌دروستی اشاره کرد که «شفافیت

کریس مورفی، سناتور دموکرات که در نشست توجیهی دولت درباره ایران حضور داشت، گفت: «من هفته گذشته گزارش اطلاعاتی (درباره ایران) را دریافت کردم. ایران منشا هیچ تهدید فوری برای حمله به ایالات متحده نیست. ایران به ساخت یک سلاح هسته‌ای قابل استفاده نزدیک نبود. مذاکراتی که اسرائیل با حملاتش خراب کرد احتمال موفقیت داشت.» این اظهارات نشان می‌دهد که حمله نه تنها غیرقانونی، بلکه کاملاً بی‌اساس بود. بانی واتسون کولمن، نماینده دموکرات اظهار داشت: «آمریکا علیه کشوری جنگ به راه انداخت که هیچ تهدید قریب‌الوقوعی برای مردم ما نداشت.» اسکات ریتز، بازرس سابق تسلیحاتی سازمان ملل این حمله را «یک اقدام نمایشی» خواند و گفت: «ترامپ ماهه شش‌مساری ملی است. او «یک اقدام نمایشی» انجام داد تا وجهه‌اش را حفظ کند. ترامپ ۶ بمب بر تأسیسات نفوذناپذیر فردو انداخت و مدعی تخریب آن شد، درحالی‌که ماجرا برعکس است. آنها صرفاً یک حمله «محدود» انجام داده‌اند. او دو تأسیسات خالی را هم بمباران کرد که از قبل توسط اسرائیل مورد اصابت قرار گرفته بود.»

نفوذ اسرائیل بر تصمیم‌گیری

یکی از انتقادات کلیدی نقش برجسته اسرائیل بر تصمیم‌گیری‌های نظامی آمریکابود. اینترسپت اظهار داشت: «ترامپ اساساً کنترل اوضاع را از دست داده است. اسرائیل اکنون سیاست خارجی آمریکارا دیکته می‌کند.» این ادعانشان دهنده نگرانی عمیق از نفوذ خارجی بر سیاست‌های ایالات متحده است. سارا الیا ویتمسون نیز گفت: «حملات بی‌دلیل و بدون مجوز ترامپ به ایران به منافع آمریکا در خدمت خواسته‌های اسرائیل آسیب می‌رساند و وعده خود به مردم آمریکامبنی بر اولویت دادن به آمریکا را زیر پا گذاشته است.» کریس مورفی نیز اشاره کرد «مذاکراتی که اسرائیل با حملاتش خراب کرد احتمال موفقیت داشت.»

جنگ گسترده بیخ‌گوش آمریکا

مقامات آمریکایی بارها هشدار دادند که این اقدام می‌تواند به درگیری گسترده‌ای منجر شود. ایلههان عمر هشدار داد: «حملات نظامی صلح نخواهد آورد؛ بلکه فقط خشونت را افزایش می‌دهد، منطقه را بی ثبات می‌کند و جان نیروها و شهروندان آمریکایی را به خطر می‌اندازد.» حکیم جفریس اظهار داشت: «خطر جنگ به‌طور چشمگیری افزایش یافته و من برای امنیت نیروهای مان در منطقه که در معرض خطر قرار گرفته‌اند دعا می‌کنم.» رالف نادر گفت: «شکی نیست که اقدامات ترامپ منجر به مرگ بسیاری از آمریکایی‌ها خواهد شد و باید به شدیدترین شکل محکوم شود.» روزنامه واشنگتن پست گزارش داد: «ترامپ اکنون انتخاب کرده که به درگیری اسرائیل علیه ایران ملحق شود. او با این کار مذاکرات دیپلماتیک کوتاه‌مدت خود را که می‌توانست مثمرتر باشد، تهدید کرده و خطر قرار دادن آمریکا را به یک باتلاق دیگر به جان خریده است.» این اظهارات نشان‌دهنده نگرانی عمیق از گرفتار شدن آمریکا در یک جنگ طولانی و پرهزینه است. حکیم جفریس تأکید کرد دولت ترامپ باید «مسئولیت سنگین توضیح به مردم آمریکا درباره چرایی این اقدام نظامی» را بر عهده بگیرد و «مسئولیت کامل هرگونه پیامد منفی ناشی از این اقدام یک جانبه نظامی» را بنپذیرد. این اظهارات نیاز فوری به شفافیت و پاسخگویی را نشان می‌دهد.

و تعهدات اعضای NPT متوازن رعایت نشود، ادامه اجرای تعهدات داوطلبانه فاقد توجیه خواهد بود.»

تماشاگران بین‌الملل

مردم ایران که سال‌هاست هزینه شفافیت و تعهد به معاهدات بین‌المللی را می‌پردازند، حالا بیش از هر زمان دیگری به این نتیجه رسیده‌اند که نهادهای بین‌المللی نه تنها حامی حقوقشان نیستند، بلکه در خدمت قدرت‌های بزرگ عمل می‌کنند. حمله آمریکا به تأسیسات هسته‌ای ایران که با ادعای «جلوگیری از تهدید» انجام ششد، در عمل هیچ دستاوردی جز تخریب و تشدید تنش نداشت. اسکات ریتز، افسر سابق اطلاعاتی آمریکا، این حمله را «نمایشی» و «بدون دستاورد» خواند و تأکید کرد که «آمریکا با این اقدام اعتبار خود را از دست داد.»

در داخل آمریکانیز صدای اعتراض بلند است. نانسی پلوسی و الیزابت وارن، از اعضای برجسته کنگره، این حمله را «غیرقانونی» و «بدون مجوز کنگره» خواندند. اما این اعتراضات که بیشتر برای مصرف داخلی است، تغییری در سیاست‌های تجاوزکارانه آمریکا ایجاد نمی‌کند. آنچه برای ایران اهمیت دارد، این است که نهادهای بین‌المللی که باید جلوی چنین اقداماتی را بگیرند، عملاً به تماشاچی تبدیل شده‌اند.

چرا عضویت در این نهادها دیگر برای ایران فایده ندارد؟

ایران سال‌هاست که به تعهدات خود در NPT و پادمان‌های آژانس پایبند بوده، اما جز فشار، تحریم و تهدید چیزی عایدش نشده است. حمله اخیر آمریکا نشان داد که این نهادها نه تنها از ایران در برابر تجاوز محافظت نمی‌کنند، بلکه با سکوت و انفعال خود، به مهاجمان چراغ سبز نشان می‌دهند. وقتی آژانس حاضر نیست حمله به تأسیسات تحت نظارت خود را محکوم کند، وقتی شورای امنیت نمی‌تواند حتی یک بیانیه ساده صادر کند و وقتی سازمان ملل به جای اقدام، به بیانیه‌های توخالی بسنده می‌کند، چرا ایران باید هزینه عضویت در این سیستم ناعادلانه را بپردازد؟

ادامه عضویت در NPT و همکاری با آژانس، در حالی که هیچ تضمینی برای امنیت ایران وجود ندارد، منطقی است؟ ایران حق دارد در چهارچوب منشور ملل متحد و حقوق بین‌الملل، از خود دفاع کند. همان‌طور که نماینده ایران در شورای حکام تأکید کرد، «دوران بز و زور و به پایان رسیده است.» ایران باید با یادگیری از تجربات خود، از جمله NPT و پروتکل‌های الحاقی، منافع ملی‌اش را در اولویت قرار دهد.

به اندازه کافی اعتمادسازی کردیم

ایران سال‌هاست هزینه شفافیت و پایبندی به قوانین بین‌المللی را می‌پردازد و حق دارد به این نهادهای اعتماد باشد. وقتی آژانس به‌جای محکوم کردن تجاوز، بر ادامه بازرسی‌ها تأکید می‌کند، وقتی شورای امنیت در برابر وتوی آمریکای فلج می‌شود و وقتی سازمان ملل به بیانیه‌های بی اثر بسنده می‌کند، ادامه همکاری با این سیستم چه سودی برای ایران دارد؟ زمان آن رسیده که ایران، با ناکیه بر توان داخلی و حمایت متحدان واقعی‌اش، راهبردی جدید برای دفاع از حقوق و منافع ملی خود اتخاذ کند. جهان باید بداند که ایران، ملتی نیست که در برابر ظلم سکوت کند یا به نهادهای ناکارآمد دل ببندد.

فرهنگ‌یختگان

فرهنگ‌یختگان

فرهنگ‌یختگان

فرهنگ‌یختگان

دوشنبه ۲ تیر ۱۴۰۴

شماره ۴۴۴۲

فARHIKHTEGANDAILY.COM

فARHIKHTEGANONLINE

